

Tat alma duygusu için kullanılan “maharetli nazır ve şakir müfettiş” ifadelerinden ne kastedilmektedir?

İnsan, yemeklerin tadına diliyle bakar ve hangisinin tatlı, hangisinin tuzlu, hangisinin diğerinden daha lezzetli olduğunu onunla teftiş eder. Sonunda, bir müfettişin rapor sunması gibi, yemeklerin tat durumu hakkında bilgi sunar. Ruh da bu teftiş raporuna göre hareket eder. Onlardan en uygun gördüğünü tercih eder, yahut hiçbirini beğenmeyerek yeme işlemini durdurur.

Nazır (yani nazar eden, bakan) ifadesiyle, iman hakikatlerini gözleriyle görmediklerinden, inkâr eden kimselere şöyle bir cevap da verilmektedir:

Siz yemeğin tadını da gözünüzle göremiyorsunuz. Onu görmenin aleti dildir. Siz aklın ve kalbin görevini göze yüklemekle kendinizi büyük bir tehlikeye atıyorsunuz. Anlamak ve inanmak aklın ve kalbin görevleridir. Görme, sadece bir yardımcıdır, bir alettir.

“Meselâ hadsiz zîhayattan bir insanın yüz cihazatından bir tek cihazı olan lisanı; bir et parçası iken, iki büyük vazifesiyle yüzer hikmetlere, neticelere, meyvelere, faidelere âlet oluyor. Taamların zevkindeki vazifesi, ayrı ayrı bütün tatları bilerek cesede, mideye haber vermek ve rahmet-i İlahiyenin matbahlarına dikkatli bir müfettiş olmak ve kelimeler vazifesinde kalbe ve ruha ve dimağa tam bir tercüman ve santral olmak ...” (1)

(1) bk. [Şuâlar, On Beşinci Şuâ](#)